

ŚRODKI OCHRONY ROŚLIN. Odporność chwastów na substancje aktywne

Glifosat jak bumerang

Rynek ochrony roślin stoi przed wyzwaniem polegającym na wprowadzaniu na rynek nowych substancji aktywnych. Związane jest to z pojawianiem się nowych agrofagów, powstawaniem odporności lub z wycofywaniem zarejestrowanych substancji czynnych. Zagrożeń niestety przybywa, a pula dostępnych na naszym rynku substancji czynnych jest ograniczona.

Liczba substancji czynnych w krajach Unii Europejskiej różni się, w zależności od państwa. W Polsce zarejestrowanych jest 235 substancji czynnych, we Francji – 402, w Niemczech – 232, na Litwie – 165, w Portugalii – 265, w Hiszpanii – 314, natomiast w Wielkiej Brytanii – 295. Różna jest więc liczba dostępnych pestycydów, która w Polsce liczy 1929 pozycji, we Francji – 4100, w Niemczech

– 1432, na Litwie – 363, w Portugalii – 1031, w Hiszpanii – 2241, a w Wielkiej Brytanii – 3658. Pamiętajmy, że niemal 10% środków ochrony roślin stosowanych w Europie jest uznawanych za nielegalne. W Polsce preparaty podrobione lub pochodzące z nielegalnego źródła stanowią nawet 15%, a ich wartość szacuje się na blisko 100 mln euro rocznie.

Znikające substancje

Według prof. Marka Korbasa z Instytutu Ochrony Roślin PIB, w UE trwają prace nad wycofaniem wielu kluczowych substancji czynnych stosowanych w chemicznej, ochronie roślin rolniczych, sadowniczych i ogrodniczych. Ewentualne wycofanie może mieć poważne konsekwencje ekologiczne i ekonomiczne. Komisja Europejska poszukuje obecnie rozwiązania problemów dotyczących pestycydów, które zakłócają gospodarkę hormonalną (EDP – endocri-

ne disruptor pesticides), które mogą wchodzić w interakcje z ludzkim układem hormonalnym. Komisja Europejska wydała wstępną listę substancji czynnych, które mają być klasyfikowane, jako kwalifikujące się do zastąpienia (CFS).

Powracający glifosat

Kontrowersyjny temat glifosatu powróci za 5 lat – Komisja Europejska przedłużyła licencję na jego stosowanie. Pod koniec listopada 2017 roku, państwa członkowskie UE postanowiły, że odnowią licencję na stosowanie aktywnego składnika środków chwastobójczych. Sprawa ciągnęła się od dłuższego czasu, bo kraje unijne były dzielone. W marcu 2016 roku Europejska Agencja Chemikaliów (ECHA) poinformowała, że nie ma dowodów na związek glifosatu z rakiem. Wcześniej podobną opinię wydał też Europejski Urząd Bezpieczeństwa Żywności (EFSA). 18 państw głosowało za przyjęciem propozycji KE w sprawie przedłużenia licencji na pięć lat, dziewięć było przeciw, a jeden kraj wstrzymał się od głosu.

Jednak niektóre z krajów UE, np. Francja, Włochy i Holandia, wprowadziły u siebie ograniczenia stosowania glifosatu – zwłaszcza w miejscach użyteczności publicznej, takich jak parki czy tereny rekreacyjne. W Belgii od 1 czerwca obowiązuje zakaz sprzedaży tego środka osobom fizycznym i firmom nie mającym licencji.

Wycofany linuron

Wycofana została także substancja czynna linuron, która była dopuszczona do stosowania w uprawach bobiku, grochu pastewnego, kukurydzy, lnu oleistego i włóknistego, łubinu, słonecznika, soi i ziemniaka. Rolnicy mogą wykorzystywać zapasy do 3 czerwca 2018 roku (zgodnie z art. 46 rozporządzenia (WE)

Tabela 1. Substancje czynne kwalifikujące się do zastąpienia (według informacji przedstawionej przez prof. Marka Korbasę)

Fungicydy
triazole (cyprokonazol, difenokonazol, metkonazol, protriokonazol, tebukonazol, tetrakonazol, epoksykonazol)
benzimidazole (tiofanat metylowy)
dikarboksamidy (iprodion)
ditiokarbaminiany (tiuram)
imidazole (procholoraz)
pikoksystrobina
Herbicydy
acetamidy (dimetanamid –P)
aminofosfoniany (glifosat)
arylofenoksykwasy (fluazyfop – P butylu)
pochodne kw. piryd. (chloropyralid, pikloram)
fluorsulfuron metylowy
linuron
Insektycydy
pyretroidy (beta-cyflutryna, deltametryna, esfenwalenat, lambda-cyhalotryna)
neonikotynoidy (chlotianidyna, tiametoksam)
chloronikotynyle (imidachlopryd, tiachlopryd)
spirodiklofen

Tabela 2. Nazwy handlowe preparatów, których data wygaśnięcia rejestracji przypada w 2018 roku

L.p.	Nazwa handlowa preparatu	Data wygaśnięcia rejestracji
Fungicydy		
1	ABRINGO 500 SC	2018.10.31
2	ACANTO 250 SC	2018.07.10
3	ATAK 450 EC	2018.05.28
4	AVOCA 500 SC	2018.10.31
5	CHLOROFLASH 500 SC	2018.10.31
6	COMET 200 EC	2018.01.31
7	DOOLIN 500 SC	2018.10.31
8	EMINENT STAR 312 SE	2018.10.31
9	ENVOY	2018.01.31
10	FEZAN PLUS 226 SC	2018.10.31
11	GALILEO 250 SC	2018.07.10
12	GOLDEN PROCHLORAZ 450 EC	2018.05.28
13	INTIZAM 497 SC	2018.10.31
14	KLORAZ 450 EC	2018.10.08
15	MANITOBA 425 SC	2018.09.30
16	MATADOR 303 SE	2018.12.19
17	MATSURI 250 EC	2018.01.31
18	MEDALLON 450 EC	2018.10.08
19	MODERATOR 303 SE	2018.12.19
20	MONDATAK 450 EC	2018.10.08
21	OPERA TOP	2018.01.31
22	PIXEL 250 SC	2018.07.10
23	POLONIL 500 SC	2018.10.31
24	POSSE 450 EC	2018.10.08
25	PRIAXOR	2018.01.31
26	PROCEED	2018.10.31
27	PROCHLORAZ 450 EC	2018.10.08
28	REVELLER 280 SC	2018.03.17
29	RIALTO 500 SC	2018.10.31
30	SHERLOCK 280 SC	2018.03.17
31	VANGARD 75 WG	2018.04.30
32	YAMATO 303 SE	2018.12.19
Herbicydy		
1	APYROS 75 WG	2018.12.03
2	AURORA 40 WG	2018.07.17
3	BLUSKY 500 WG	2018.10.31
4	CHWASTOX NOWY TRIO 390 SL	2018.01.31
5	CHWASTOX PROFESSIONAL 750 SL	2018.10.31
6	FASTOXIN 300 SL	2018.10.31
7	FAWORYT 300 SL	2018.04.30
8	HELGRAN 75 WG	2018.10.31
9	HELION 300 SL	2018.04.30
10	HELMSTAR 75 WG	2018.10.31
11	MASTER 50 WG	2018.10.31
12	MCPA 300 SL	2018.10.31
13	MCPA PLUS 340 SL	2018.10.31
14	MOFAT 500 WG	2018.10.31
15	NAXEL 75 WG	2018.10.31
16	NYLON 75 WG	2018.12.03
17	ORDAGO PRO 440 SC	2018.07.31
18	PLEBAN 75 WG	2018.10.31
19	PREMIER 300 SL	2018.10.31
20	PREMIER 500 SL	2018.10.31
21	PREMIER 750 SL	2018.10.31
22	PREMIER D 750 SL	2018.10.31
23	RANGA 75 WG	2018.10.31
24	TRIBEN SUPER 50 SG	2018.10.31
25	TRIMAX 50 SG	2018.10.31
26	TRISTAR 50 SG	2018.10.31
27	VIKING 75 WG	2018.10.31
28	WEEDOX PLUS 340 SL	2018.10.31
29	WEEDOX 300 SL	2018.10.31
Insektycydy		
1	CYTHRIN 500 EC	2018.10.31
2	HUNTER S 400 EC	2018.09.30
3	MAGAZYNIER 500 EC	2018.09.30
4	MARKIZ 400 EC	2018.09.30
5	PROALFACYPERMETRIN	2018.07.31
6	RODAN S 400 EC	2018.09.30
7	ROVAR 500 EC	2018.09.30
8	SUPERSECT 500 EC	2018.10.31

Wycofana została także substancja czynna linuron, która była dopuszczona do stosowania w uprawach bobiku, grochu pastewnego, kukurydzy, lnu oleistego i włóknistego, łubinu, słonecznika, soi i ziemniaka. Fot. Edward Krajewski

nr 1107/2009). Z kolei okres na zużycie istniejących zapasów środka ochrony roślin dla sprzedaży i dystrybucji minął 3 grudnia 2017 roku. Herbicydy, w których można znaleźć tę substancję czynną to: Afalon Dyspersyjny 450 SC, Aflex Super 450 SC, Datura 500 SC, Dongola 450 SC, Harrier 295 ZC, Hufiec 500 SC, Ipiron 450 SC, Linur 450 SC, Linurex 500 SC, Nightjar C 450 SC, Nufon 450 SC.

Małgorzata Kaczmarek DODR